

Testpsykologi

Geir Arild Feigum Pedersen

Konklusjonen i avhandlingen er at en del psykologiske tester går ut på dato, eller har begrenset verdi.

Geir Arild Feigum Pedersen forsvarte 2. desember 2008 avhandlingen *Psychological assessment in clinical settings: Evaluation and clinical utility of psychometric measures for the treatment of patients with personality disorders* for ph.d-graden ved universitetet i Oslo

Avhandlingen drøfter aspekter ved måling av psykologiske begreper som validitet, reliabilitet, generaliserbarhet, konstruksjon av måleskalaer, og ulike kilder til målingsfeil som kan påvirke våre slutninger. Dette ses i lys av problemstillinger knyttet til ulike målgrupper ved bruk av måleinstrumenter, og måleinstrumenter ses i lys av samfunnsmessige endringer.

Datagrunnlaget for fire av studiene er hentet fra Nettverk for Personlighetsfokusede Behandlingsprogrammer i Norge (DagbehandlingsNettverk), som er et klinisk forskningssamarbeid mellom 16 psykiatriske behandlingssenheter i Sør-Norge. Datamaterialet utgjøres av pasienter med personlighetsforstyrrelser. I denne forbindelse retter Pedersen også søkelyset mot problemstillinger knyttet til anvendelsen av diagnostiske kategorier ved validering av måleinstrumenter.

Avhandlingen baserer seg på fem vitenskapelige studier. To av disse tar for seg hvert sitt spørreskjema: ett for kartlegging av mellommenneskelige problemer (Inventory of Interpersonal Problems – Circumplex) og ett for måling av behandlingstilbud (Ward Atmosphere Scale). Disse blir analysert i lys av klassiske testpsykologiske prinsipper. Neste studie tar for seg et spørreskjema for måling av symptombelastning (Symptom Checklist-90R) og ser dette opp mot symptomlidelser. Den fjerde studien tar for seg sammenhengen mellom opplevelse av behandlingstilbud og behandlingseffekt, samt i hvilken grad ulike kliniske og personlige karakteristika påvirker opplevelsen av behandlingstilbudet. Den femte studien tar for seg et mål for globalt psykososialt funksjonsnivå (Global Assessment of Functioning). Dette målet er basert på observatørvurderinger, og i denne studien analyseres reliabiliteten ved denne metoden.

Avhandlingen konkluderer med at det er god grunn til å anta at enkelte måleinstrumenter går ut på dato, at tradisjonelle tolkninger av dem ikke er så gyldige som vi tror, eller at de har sine begrensninger i forhold til den målgruppen de er tiltenkt. Samtidig har noen mål større potensialer enn antatt.

Kontakt geir.pedersen@medisin.uio.no